

Dėl akcizais apmokestinamų prekių apskaitos

Pagal anksčiau priimtus Akcizų įstatymo pakeitimus atnaujintas ir [VMI viršininko įsakymas „Dėl akcizais apmokestinamų prekių apskaitos“](#), kurio pakeitimus priėmus akcizais apmokestinamų prekių tarifinių grupių kodų klasifikatorius papildytas atskiru kodu naftos dujoms ir dujiniais angliavandeniliams (išskyrus gamtines dujas), naudojamiems kaip šildymui skirtas kuras.

Įsakyme taip pat numatyta, jog operacijų, susijusių su akcizais apmokestinamomis prekėmis, klasifikatorius bus papildytas šildymui skirtų neišpilstytų ir į balionus išpilstytų naftos dujų ir dujinių angliavandenilių (išskyrus gamtines dujas) išgabenimu. Detalesnę informaciją galima rasti [VMI informaciniame pranešime](#).

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. kovo 9 d.

Dėl dedukcinio muitinio įvertinimo metodo taikymo

Priimtas [Muitinės generalinio direktoriaus įsakymas „Dėl dedukcinio muitinio įvertinimo metodo taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“](#).

Įsakymu patvirtintas tvarkos aprašas bus taikomas importuojamų prekių muitinei vertei nustatyti ir pagrįsti. Be to, tvarkos aprašo priede išdėstyti prekių muitinės vertės nustatymo, taikant dedukcinį metodą, pavyzdžiai.

Įsakymas įsigalios 2024 m. balandžio 1 d.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ) komentaro

VMI paskelbė papildytą [PMĮ 17 str. 1 dalies komentara](#), kuriame paaiškinta, kaip pelno mokesčio tikslais turi būti traktuojamos išlaidos, susijusios su opciono (akcijų pasirinkimo sandorio) įgyvendinimu.

Visų pirma, komentare išskiriami du momentai, kuriais su opcionu susijusios išlaidos (pvz., akcijų išleidimo / įsigijimo išlaidos) gali būti priskiriamos leidžiamoms atskaitymams:

- opciono realizavimo metu, t. y. kai darbuotojas įgyja akcijas, arba
- kompensacijos išmokėjimo kitam vienetui metu (pvz., sumokant kompensaciją susijusiam vienetui už darbuotojui suteikiamas susijusio vieneto akcijas, arba kai darbuotojas pereina pas kitą darbdavį ir opciono sutartis dėl to nenutrūksta).

Taip pat pažymima, jog jeigu akcijų įsigijimui finansinėje apskaitoje yra formuojami atidėjiniai, tokių atidėjinių sąnaudos turi būti priskiriamos neleidžiamoms atskaitymams pelno mokesčio tikslais. Faktiškai patirtos išlaidos leidžiamoms atskaitymams galės būti priskiriamos tik darbuotojui realizavus opciono sandorį ir įsigijus akcijų.

Darbuotojui perėjus dirbti į kitą su pirmuoju darbdaviu susijusį vienetą ir likus galioti opcionui, pirmasis darbdavys leidžiamiems atskaitymams galės priskirti sumokėtą kompensaciją naujam darbdaviui dėl būsimo akcijų įsigijimo. Toks priskyrimas leidžiamiems atskaitymams turės būti atliekamas tą laikotarpį, kai kompensacija bus faktiškai sumokama, t. y. nereikia laukti faktinio darbuotojo akcijų įsigijimo. Pažymėtina, kad tokia kompensacija turi būti proporcinga išdirbtam laikotarpiui pas pirmąjį darbdavį.

Antra, tuo atveju, jeigu vienetą pasirinkimo sandorio įgyvendinimui nuperka savo arba susijusio vieneto akcijų ir jas darbuotojams perleidžia nemokamai arba lengvatine kaina, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais tą mokestinį laikotarpį, kurį įvykdomas pasirinkimo sandoris, vienetą turi pripažinti vertybinių popierių (VP) perleidimo turto vertės padidėjimo pajamas. Šiuo atveju VP vertės padidėjimo pajamomis bus pripažįstamas skirtumas tarp akcijų pardavimo tikrosios rinkos kainos (buvusios tuo metu, kai akcijos perleidžiamos darbuotojui) ir jų įsigijimo kainos.

Trečia, PMĮ apskaičiavimo tikslais, kai vieneto darbuotojas pasinaudoja jam suteikta teise įsigyti nemokamai arba lengvatine kaina akcijas, vieneto leidžiamiems atskaitymams bus priskiriama:

- kai akcijos perleidžiamos nemokamai – vieneto apmokestinamosioms VP vertės padidėjimo pajamoms priskirta akcijų perleidimo suma;
- kai akcijos perleidžiamos už lengvatinę kainą – vieneto apmokestinamosioms VP vertės padidėjimo pajamoms priskirta akcijų perleidimo suma, atėmus darbuotojo faktiškai už įsigyjamą akcijas sumokėtą sumą.

Projektai

Dėl Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ)

Pateiktas [PMĮ 12 ir 30 str. pakeitimo įstatymo projektas](#), kuriuo siūloma nustatyti, kad PMĮ 12 ir 30 straipsniuose vartojama sąvoka „akcija“ apimtų ne tik turimas teises į rizikos ir privataus kapitalo subjektų paskirstytinojo pelno dalį, bet ir kitokias ribotos civilinės atsakomybės užsienio vieneto, kuris įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, dalis, jei šiame ribotos civilinės atsakomybės užsienio vienete įstatinis kapitalas formuojamas iš dalių.

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad tokiu būdu išplečiant pelno mokesčio lengvatos subjektų ratą tikimasi sudaryti palankesnę aplinką užsienio investuotojams, pasirinkusiems kitokią nei akcinės bendrovės ribotos atsakomybės verslo formą.

Planuojama, jog šis įstatymo pakeitimas įsigaliotų 2025 m. sausio 1 d., o jo nuostatos būtų taikomos apskaičiuojant 2025 m. ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokestį.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ)

Įregistruotas [GPMĮ 17 str. pakeitimo įstatymo projektas](#), kuriuo siekiama nustatyti, kad asmenų paaukotos ir tiesiogiai pervestos piniginės lėšos paremti asmenis, nukentėjusius nuo karo ir gaivalinių nelaimių, gaisrų, ekologinių katastrofų, netekus būsto ir (ar) jame esančio turto, būtų priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms.

Numatoma įsigaliojimo data – 2025 m. sausio 1 d.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ)

Atsižvelgus į Atsiskaitymų grynaisiais pinigais sumų apvalinimo įstatymo projekte siūlomą atsiskaitymo sumų grynaisiais pinigais už prekių pirkimą ar gražinimą tarp ūkio subjektų ir asmenų tvarką, tikslinamos ir apmokestinamųjų prekių (paslaugų) PVM tikslais apskaičiavimo taisyklės. Įregistruotu [PVMĮ 15 str. pakeitimo įstatymo projektu](#) siūloma nustatyti, kad prekių (paslaugų) apmokestinamoji vertė yra prekių (paslaugų) vertė (išskyrus patį PVM), apskaičiuota iki suapvalinant.

Numatoma įsigaliojimo data – 2025 m. gegužės 1 d.

Dėl Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo

Įregistruotu [Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymu](#) siekiama padidinti loterijų ir lošimų mokesčio bazę. Tai planuojama padaryti mokesčio bazę skaičiuojant nuo visų lošėjų statomų sumų, o ne skirtumo, atėmus lošėjams faktiškai išmokėtų laimėjimų sumą, kaip tai numatyta aktualioje įstatymo redakcijoje.

Siūloma įsigaliojimo data – 2025 m. sausio 1 d.

Komentarų projektai

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

VMI paskelbė [PVMĮ 29 straipsnio komentaro projektą](#), kuriuo atnaujintas pašto ženklų apibrėžimas, kurį atitikus taikoma PVM mokesčio lengvata, bei atlikta kitų pakeitimų.

Taip pat planuojama papildyti PVMĮ komentarą [PVMĮ 9¹ straipsnio komentaru](#), kuriuo būtų detalizuotos su kuponais susijusiems sandoriams taikomos taisyklės.